

WANA NI MBAKTUM MBA YAM
AD'U TINDID'A

AD'U TINDA
(1—11)

Alona mi lahlena pet

1 ¹ Avok ka va nga d'uo tua d'a,
Alona mi lakulod'a kandagad'a.

² Andagad'a yat ti ni hawa kikid'ik,
nduvunda duk yam mbiyo alum ma
ngolâ, Muzu'â hAlonina nga mi ngui
yam mbiyo máma mi.

3 Ata yi máma Alona mi dala: Ar
b'od'a ti nde woyo; b'od'a ti nde woi

mi.⁴ Alona mi wala b'od'a ti djivid'a, mi wal ir b'od'a woi ki nduvunda.⁵ Mi yi b'od'a ala Faleid'a; mi yi nduvunda ala Andjeged'a. Fladeged'a nga, yorogod'a nga mi; ni bur ma avo'â.

6 Alona mi de kua ala: Ar hur alona mi nde woi á wal ir mbiyo ma akulona ki ma kä na. ⁷ Wani hur alona mi nde woi mi. Ni hina ba, Alona mi wal ir mbiyo ma kä na ki ma akulona. A nga hina mi.⁸ Alona mi yi hur alona ala Akulod'a. Fladeged'a nga, yorogod'a nga mi; ni bur ma mbâna.

9 Alona mi de kua ala: Ar mbiyo ma kä ad'u akulod'ina, mi tok ata yima tuna tala ar yima sod'a mi nde woyo d'a. Mi le hina mi.¹⁰ Alona mi yi yima sod'a ala Andagad'a; mi yi mbiyo ma mi tok ata yima tuna ala Alum ma nglona. Alona mi wala ni djivid'a iramu.

11 Alona mi de kua ala: Ar asuna mi deî Yam andagad'a, ar asuna mi le irâ ad'u andjavamu, ar agu ma lara ge pî mi vut andjavamu. A le hina mi.¹² Kayam ndata, andagad'a ti deî asuna, asuna mi le irâ ad'u andjavamu, aguna mi vut ad'u andjavam teteng mi. Alona mi wala ni djivid'a iramu.¹³ Fladeged'a nga, yorogod'a nga mi; ni bur ma hindina.

14 Alona mi de kua ala: Ar ahle suma b'o yina a kak sä akulo á wal ir faleid'a kandjeged'a, á tak burâ ki bizad'a katchogoid'a mi.¹⁵ Ar azi a b'o Yam andagad'a. A le hina mi.¹⁶ Alona mi lahle suma b'o yi suma nglona mbâ; b'o d'a ngola nafata á te Yam faleid'a; d'a gora ni tilâ á te Yam andjeged'a; mi le tchitchiu'd'a kua mi.¹⁷ Mi tinizi sä kur akulod'a á b'o Yam andagad'a,¹⁸ á te Yam faleid'a kandjeged'a, á wal ir b'od'a ki nduvunda mi. Alona mi wala ni djivid'a iramu.¹⁹ Fladeged'a nga, yorogod'a nga mi; ni bur ma fid'ina.

20 Alona mi de kua ala: Ar ahle suma arina a zul mimiyâk aduk mbinina, ar aluweina a pir akulo Yam andagad'a mi.²¹ Alona mi lamburei suma nglo suma aduk mbinina, kandjaf ahle suma ari suma a nga djang kä aduk mbinina, kandjaf aluwe suma a nga pir akulona pet mi. Alona mi wala ni djivid'a iramu.²² Alona mi b'e vunam kaziya, mi

dazi ala: Agi vud'ugiya, agi zulugiya, agi oyôgi alum ma nglona; ar aluweina a zul Yam andagad'a mi.²³ Fladeged'a nga, yorogod'a nga mi; ni bur ma vahlâ.

24 Alona mi de kua ala: Ar andagad'a ti buzuk kahle suma arina woi abua, nala, d'uwarâ, ahle suma dramba, azureina kambureina, ad'u andjavazi teteng mi. A le hina mi.²⁵ Hina Alona mi lazureina, ambureina, d'uwarâ kahle suma dramba, ad'u andjavazi teteng. Alona mi wala ni djivid'a iramu.

26 Alona mi de kua ala: Ei lei sana d'igi ei na; ma hle tam d'igi ei na na. Ar mi te Yam kulufâ, Yam aluweina, Yam azurei suma nglona, Yam ambureina kahle suma gurei suma a dram kä Yam andagad'ina pet mi.²⁷ Hina Alona mi le sana d'igi mam na, mi lum hle tam d'igi mam na; mi le mandjufâ katchad'a mi.

28 Alona mi b'e vunam kaziya, mi dazi ala: Agi vud'ugiya, agi zulugiya, agi oyôgi Yam andagad'a; agi tagi kad'u, agi tagi Yam kulufâ, Yam aluweina, Yam ambureina, Yam azurei suma a nga tit Yam andagad'ina pet mi.

29 Alona mi dazi kua ala: An hagi ir asu ma Yam andagad'ina kandjavam pet; azi ni te magina.³⁰ An he asu ma nguloma mambureina kazureina kaluweina kahle suma a dram kä Yam andagad'ina; ni te mazina. A le hina mi.³¹ Alona mi gol ahle suma mam lazina pet, a djivid'a heî. Fladeged'a nga, yorogod'a nga mi; ni bur ma karagayana.

2 ¹Ni hina ba, Alona mi dap akulod'a kandagad'a kahle suma kuruzina pet.² Ata yima Alona mi dap vun sun mama dapma, mi tuk tam kur bur ma kid'iziyana Yam sun mam mba mi lata pet.³ Alona mi b'e vunam Yam bur ma kid'iziyana, mi tinim iram vamu, kayam mam tuk tam Yam sun mam mba mi lata pet.⁴ Wana nad'u tinda hakulod'a kandagad'id'a kid'a Alona mi lazid'a.

Adam ki Ef a nga kur Eden

Ata yima Ma didina Alona mi landagad'a kakulod'ina,⁵ agu tu pî mi nga kat ti, asu tu pî mi deî nga kat tuo

mi, kayam Ma didina Alona mi se nga alona Yam andagad'a d'uo tua, sama zum andagad'a nga d'uo tua mi.⁶ Vana nga mi d'us akulo Yam andagad'a d'igi andosâ na, mi lab'at yad'u.

7 Ata yima Ma didina Alona mi min sana kandaga d'a gugud'upina, mi fom *muzugam ma he arid'ina atchinamu, sa máma mi mbut sama arina.

8 Bugola, Ma didina Alona mi tin asinena kur Eden abo ma yorogona, mi tin sama mi luma kuru.⁹ Ma didina Alona mi deî andjaf agu ma lara ge pet ata yi máma; djivid'a á gola, djivid'a á ted'a mi. Mi deî agu ma he arid'a aduk asinena, kagu ma tak á we djivid'a ki tchod'ina mi.

10 Aluma mi tcholi kur Eden, nga mi lap ahle suma hur asinenina. Bugol Eden, mi wal ad'u fid'i.¹¹ Alum ma avo'â a yum ala Pison; ni ma ngui ambas sa Havila d'a lora nga kuad'a.¹² Lora Yam ambas ndatid'a ti djivid'a hei; bedelyum^a kahina *onisa^b a nga kua mi.¹³ Alum ma mbâna a yum ala Gihon, ni ma ngui ambas sa Kus-sina.¹⁴ Alum ma hindina a yum ala Tigre, nga mi djang iram abo ma yorogona hambas sa Asiri-d'a. Alum ma fid'in a yum ala Efrat.

15 Wani Ma didina Alona mi hle sa máma, mi tinim kur asine ma Eden-na, kayam mi zumumu, mi ngomom mi.¹⁶ Ma didina Alona mi hum vuna ala: Ang ndak á te vud'agu ma lara ge pet ma nga kur asinenina,¹⁷ wani ang te vud'agu ma tak we djivid'a ki tchod'ina d'i. Bur ma ang le tum wa ni, ang mba mid'a.

18 Wani Ma didina Alona mi de kurum ala: Nga djivid'a tala sana mi kak vam tu d'a d'i. An nga ni lum mba ndjun nda hle tat d'igi mam na d'a.

19 Ma didina Alona mi yo andagad'a, mi lazureina, ambureina kaluweina pet, mi mbazi mi sa máma á we mam mba mi yazi nana ge, kayam ahle suma arina pet a fe simi ma sa máma mba mi tinizizina.²⁰ Sa máma mi tin simiyè d'uwarâ, aluweina, ambureina kazureina pet. Wani mi fe nga vama

mi hle tam d'igi mam na á ndjunuma nga d'i.

21 Ma didina Alona mi bur sa máma sen ma ngolâ, mi pat asok ma pepeyema, mi vrak hliuna balumu.

²² Ma didina Alona mi mbut asok ma mam pad'am máma atchad'a, mi mbat mi sa máma.²³ Sa máma mi dala: Ahâ! Wana ni vama hle tam d'igi an na na, naso'â hasogona, ni hliuna hi hliwina, an mba ni yat ala Atchad'a^c, kayam Alona mi pad'at ni ata sana^d.

24 Kayam ndata, sana mba mi ar abum kasumu, mba mi reî kamamba, azi djak a mba mbut ni hliu ma tuna.

25 Sa máma kamamba djak a ni gandilad'a; azi kamamba djak a we nga zulona d'uo mi.

Sana mi so vun Alona

3 ¹ Wani *guguina ni ma lem mamba kal azurei suma Ma didina Alona mi lazi petna. Mi de matchad'a ala: Alona mi dagi ala agi tagi vud'agu ma kur asinenina pet tuo ni, gagazi zu?

2 Atchad'a ti hulong de mi *guguina ala: Ami ndak á tami vud'agu ma lara ge pî ma nga kur asinenina,³ wani vud'agu ma nga tchola aduk asinenina, Alona mi dami ala ami tum mbi, ami dom mbuo mi, kayambala ami bomi d'uo d'a.

4 *Guguina mi de matchad'a ala: Hawa yak! Agi mba bogi d'i.⁵ Wani Alona mi wala bur ma agi tuma, iragi mba d'i mal leyo, agi mba mbud'ugi d'igi mam tamba na á we djivid'a ki tchod'a.

6 Atchad'a ti wala agu máma mi djivid'a á gola, mi djivid'a á ted'a, mi djivid'a kal á wad'ud'a tetet. Kayam ndata, ti mat abod'u, ti ndot vud'agu máma, ti tumu, ti hum mi ndjuvut ma nga ki sed'etna, mi tum mi.⁷ Azi djak irazi mal leyo, a we tetet ala azi ni gandilad'a; azi tchil hum tuluma á zlubum ad'uziya.

8 Wani sa máma kamamba a hum del Ma didina Alona nga mi tit hur asinenina fladege, a ngei tazi avoron aduk agu ma nga hur asinenina.⁹ Wani

^a 2.12 bedelyum: Nala, Mbul ma his ma afufu ma guzum ngolâ hefna.

^b 2.12 onisa: Nala, Ahina d'a guzut kal teglesa.

^c 2.23 Atchad'a: Ki vun Hebre-na a yat ala Isa. Adam mi tinit simiyêt hina, kayam Alona mi pad'at ni ata sana.

^d 2.23 sana: Ki vun Hebre-na a yi mandjufâ ala Is.

Ma didina Alona mi yi sa máma, mi djobom ala: Angî lara ge?

10 Sa máma mi hulon dum ala: An humung deleng hur asinena, an le mandarâ, kayam an ni gandilad'a. Kayam ndata, an ngei tan wana.

11 Ma didina Alona mi djobom ala: Sama mi dang ala: Angî gandilad'a na ni nge ge? Na ni ang te ni vud'agu ma an dang ala: Ang tum mbuo na zu?

12 Sa máma mi hulon dum ala: Natcha d'a ang handji gevenda ba, ti han vud'agu máma, an tumu.

13 Ma didina Alona mi djop atchad'a ala: Ni kayam me ba, ndak le hina ge?

Atchad'a ti hulon dum ala: Ni *guguina mi lobon ni mam ba, an tumu.

Alona mi ka sariyad'a kaziya

14 Ma didina Alona mi de mi *guguina ala: Kayamba ang le hina d'a, an nga ni gang vuna aduk d'uwarâ, aduk azureina pet; ang mba tan kä ki hayangû, ang mba tandaga d'a gugud'upa gak mat mangâ. ¹⁵ An mba ni tin djangfuna adigang katchad'a, aduk andjavang kandjavat mi. Mam mba mi mired'eng yang kä; ang mba ed'em dodogasemu.

16 Bugola, mi de matchad'a ala: An mba ni hak ndak ka ngola ki wirâ; ndak mba d'i vut grona ni ki ndaka; hina pet pî, min maka mba d'i tchol nata ndjuvugu, mam mba mi te kak mi.

17 Bugola, mi de mi *Adam ala: Ang hum wa vun amanga, ang te wa vud'agu ma an dang kam ala: Ang tum mbuo na. Kayam ndata, an mba ni gandagad'a vuna ni kayam angû; ni ki ndaka tua ba, ang mba fe ki tena gak mat mangâ. ¹⁸ Andagad'a mba d'i deyêng aweid'a ki hoholoma; ang mba tahlapma. ¹⁹ Ni ki ndaka ki zumal la avoronga tua ba, ang mba fe ki tena gak ang mba hulon kä aduk andaga d'a an lang ki d'a. Kayam angî andaga d'a gugud'upa, ang mba hulon kä aduk gugud'up ndata.

20 *Adam mi yi simiyê amamba ala Ef^e, kayam ndat nasu suma pet. ²¹ Ma didina Alona mi le baka baruna mi *Adam kamamba, mi tchuguzizi ataziya.

Alona mi dik Adam ki Ef fei kur Eden

22 Ma didina Alona mi dala: Gola! Sana mi mbut ni d'igi ei na á we djivid'a ki tchod'a; ki tchetchemba, ei aram mi mat abom á ndot vud'agu ma he arid'a tala mi tum te ba, mi ar bei matna d'a d'i. ²³ Kayam ndata, Ma didina Alona mi digim mbei kur asine ma Eden-na, kayam mi zum andaga d'a mi lum ki d'a. ²⁴ Kid'a mi digim mbei dad'a, mi tin tcherebêna^f abo ma yorogona hasine ma Eden-na ki mbigeu d'a fiyak ka siyat ngal d'igi sîna akud'a na d'a á ngom lovot ta i ata agu ma he arid'inâ.

MAKTUMBA HALONID'A

Alliance Biblique du Tchad
Ndjamenâ

La Sainte Bible en langue Azumeina
publiée sous le titre de
MAKTUMBA HALONID'A

ISBN 9966-40-628-X
AZUMEINA BIBLE 062P
ABT-UBS 6M 1999

^e 3.20 Simiyê Ef: Ki vun Hebre-na a yat ala Arid'a. Simi máma ni tu kahle suma arina, wani simiyê Ef a humî mandjaf suma; kayam ndat nasu suma arina pet.

^f 3.24 Tcherebêna: Nala, Nandjaf malaikana tu.

g 4.1 Kain: Ki vun Hebre-na nala, Fed'a.

h 4.2 Abel: Ki vun Hebre-na nala, Fod'a.